

Prawo ochrony środowiska

Stan prawny na 5 listopada 2019 r.

Wolters Kluwer

Prawo ochrony środowiska

Stan prawny na 5 listopada 2019 r.

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

8. WYDANIE

Stan prawny na 5 listopada 2019 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Łamanie
Andrzej Gudowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-088-7
8. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska	9
Tytuł I. Przepisy ogólne	11
Dział I. Zakres obowiązywania ustawy.....	11
Dział II. Definicje i zasady ogólne.....	12
Dział III. Polityka ochrony środowiska oraz programy ochrony środowiska	25
Dział IV. Informacje o środowisku.....	27
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>)	27
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	27
Dział V. (<i>uchylony</i>).....	27
Dział VI. (<i>uchylony</i>)	27
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>)	27
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	27
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	27
Dział VII. Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji.....	28
Dział VIII. Edukacja ekologiczna, badania z zakresu ochrony środowiska oraz reklama	34
Tytuł II. Ochrona zasobów środowiska	36
Dział I. Przepisy ogólne	36
Dział II. Ochrona powietrza.....	39
Dział III. (<i>uchylony</i>).....	58
Dział IV. Ochrona powierzchni ziemi	59
Dział V. Ochrona przed hałasem	78

Dział VI. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	99
Dział VII. Ochrona kopalin	102
Dział VIII. Ochrona zwierząt oraz roślin.....	103
Dział IX. Ograniczanie sposobu korzystania z nieruchomości	
w związku z ochroną środowiska	105
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	105
Rozdział 2. Ograniczenia związane z ochroną zasobów	
środowiska	106
Rozdział 3. Obszary ograniczonego użytkowania.....	107
Rozdział 4. Strefy przemysłowe	109
Tytuł III. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom	111
Dział I. Przepisy ogólne	111
Dział II. Instalacje, urządzenia, substancje oraz produkty	113
Rozdział 1. Instalacje i urządzenia	113
Rozdział 2. Substancje.....	144
Rozdział 3. Produkty	149
Dział III. Drogi, linie kolejowe, linie tramwajowe, lotniska	
oraz porty.....	157
Dział IV. Pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji	
lub energii	163
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	163
Rozdział 2. Wydawanie pozwoleń	166
Rozdział 3. Wygaśnięcie, cofnięcie i ograniczenie pozwolenia	178
Rozdział 4. Pozwolenia zintegrowane	182
Rozdział 5. Pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów	
do powietrza	201
Rozdział 6. (<i>uchylony</i>)	209
Rozdział 7. (<i>uchylony</i>)	209
Dział IVa. Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń	209
Dział IVb. Rejestr średnich źródeł spalania paliw	211
Dział V. Przeglądy ekologiczne.....	212
Tytuł IV. Poważne awarie	215
Dział I. Przepisy ogólne	215
Dział II. Instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu	
poważnej awarii przemysłowej	218
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	218

Rozdział 2. Obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej.....	220
Rozdział 3. Obowiązki organów administracji związane z awarią przemysłową.....	233
Dział III. Współpraca międzynarodowa	241
Tytuł V. Środki finansowo-prawne.....	244
Dział I. Przepisy ogólne	244
Dział II. Opłaty za korzystanie ze środowiska	249
Rozdział 1. Wnoszenie opłat	249
Rozdział 2. Stawki opłat za korzystanie ze środowiska.....	254
Rozdział 3. Opłaty podwyższone.....	256
Rozdział 4. Przepisy szczególne dotyczące opłat za składowanie odpadów	257
Dział III. Administracyjne kary pieniężne.....	258
Rozdział 1. Postępowanie w sprawie wymierzenia kary.....	258
Rozdział 2. Wysokość kar	262
Rozdział 3. Przepisy szczególne dotyczące kar za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz emisję hałasu	264
Rozdział 4. Kary pieniężne za uchybienia w zakresie przygotowania i realizacji programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych.....	265
Rozdział 5. Przepisy szczególne dotyczące kar za niespełnianie warunków uznawania za dotrzymane maksymalnych emisji substancji ze źródeł spalania paliw, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 146h.....	266
Rozdział 6. <i>Kary pieniężne za uchybienia w zakresie sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem .....</i>	<i>267</i>
Dział IV. Odraczanie, zmniejszanie oraz umarzanie podwyższonej opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych	270
Dział V. Opłata emisyjna	273
Dział VI. <i>Administracyjne kary pieniężne za naruszenie zakazu wprowadzania do obrotu kotłów na paliwo stałe o znamionowej mocy cieplnej nie większej niż 500 kW niespełniających wymagań .....</i>	<i>277</i>

Tytuł VI. Odpowiedzialność w ochronie środowiska.....	278
Dział I. Odpowiedzialność cywilna.....	278
Dział II. Odpowiedzialność karna.....	279
Dział III. Odpowiedzialność administracyjna.....	291
Tytuł VII. Organy administracji oraz instytucje ochrony środowiska.....	297
Dział I. Organy administracji do spraw ochrony środowiska	297
Dział II. Instytucje ochrony środowiska.....	302
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	302
Rozdział 2. Państwowa Rada Ochrony Środowiska	303
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	304
Rozdział 4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej	304
Rozdział 5. Polskie Domy Drewniane Spółka Akcyjna	346
Tytuł VIII. (<i>uchylony</i>)	348
Tytuł IX. Przepis końcowy	348
Skorowidz	349

Zmiany:

- **13 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1403)
- **24 sierpnia 2019 r.** – ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1501)
- **6 września 2019 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1579)
- **18 września 2019 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz.U. poz. 1680)
- **24 września 2019 r.** – ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1712)
- **25 października 2019 r.** – ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1815)
- **14 listopada 2019 r.** – *ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. poz. 2087)*
- **23 listopada 2019 r.** – *ustawa z 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2166)*
- **1 stycznia 2020 r.** – *ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1527)*
- **1 stycznia 2020 r.** – *ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495)*
- **1 stycznia 2021 r.** – *ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1815)*

USTAWA

z dnia 27 kwietnia 2001 r.

PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA *

(tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1396; zm.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1403, poz. 1495, poz. 1501, poz. 1527, poz. 1579, poz. 1680, poz. 1712, poz. 1815, poz. 2087, poz. 2166)

---

* Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 1) dyrektywy Rady 87/217/EWG z 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (Dz.Urz. WE L 85 z 28.03.1987, str. 40 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 8, str. 269);
- 2) dyrektywy Rady 91/692/EWG z 23 grudnia 1991 r. normalizującej i racjonalizującej sprawozdania w sprawie wykonywania niektórych dyrektyw odnoszących się do środowiska (Dz.Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 48 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 10);
- 3) dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- 4) dyrektywy Rady 96/59/WE z 16 września 1996 r. w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych bifenyli i polichlorowanych trifenyli (PCB/PCT) (Dz.Urz. WE L 243 z 24.09.1996, str. 31 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 75);
- 5) (*uchylony*);
- 6) dyrektywy 1999/94/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. odnoszącej się do dostępności dla konsumentów informacji o zużyciu paliwa i emisjach CO₂ w odniesieniu do obrotu nowymi samochodami osobowymi (Dz.Urz. WE L 12 z 18.01.2000, str. 16 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 3);
- 7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.Urz. WE L 269 z 21.10.2000, str. 34 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 224);

-
- 8) dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz.Urz. WE L 189 z 18.07.2002, str. 12 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 101);
  - 9) dyrektywy 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz.Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3 ze zm.);
  - 10) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz.Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1);
  - 11) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19);
  - 12) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz.Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3);
  - 13) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7 ze zm.);
  - 14) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17);
  - 15) częściowo dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16 ze zm.);
  - 16) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz.Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1).
  - 17) *dyrektywy Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiającej wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 168 z 01.07.2015, str. 1 i Dz. Urz. UE L 5 z 10.01.2018, str. 35).* (pkt 17 dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z 30 sierpnia 2019 r., Dz.U. poz. 2087; zmieniającej nin. ustawę z dniem 14 listopada 2019 r.).
Niniejsza ustawa służy stosowaniu:
    - 1) rozporządzenia (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz.Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 1 oraz Dz.Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14 ze zm.);
    - 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz.Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1).

Tytuł I

Przepisy ogólne

Dział I

Zakres obowiązywania ustawy

Zakres regulacji

Art. 1. Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:

- 1) zasady ustalania:
  - a) warunków ochrony zasobów środowiska,
  - b) warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska,
  - c) kosztów korzystania ze środowiska;
- 2–3) (*uchylone*)
- 4) obowiązki organów administracji;
- 5) odpowiedzialność i sankcje.

Wyłączenie zastosowania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska

Art. 2. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do spraw uregulowanych w przepisach prawa atomowego.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się także w zakresie:

- 1) obowiązku posiadania pozwolenia,
- 1a) wydawania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu,
- 2) ponoszenia opłat,
w razie prowadzenia działań ratowniczych.

2a. Przepisów ustawy nie stosuje się także w zakresie hałasu powstającego w związku z powszechnym korzystaniem ze środowiska.

3. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 742).

4. Zasady ochrony morza przed zanieczyszczeniem przez statki oraz organy administracji właściwe w sprawach tej ochrony określają przepisy odrębne.

Dział II

Definicje i zasady ogólne

Definicje legalne

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) aglomeracji – rozumie się przez to miasto lub kilka miast o wspólnych granicach administracyjnych;
- 2) autostradzie – rozumie się przez to także drogę ekspresową, jeżeli przepisy o autostradach płatnych mają zastosowanie do tej drogi;
- 2a) badaniach zanieczyszczenia gleby i ziemi – rozumie się przez to pomiary zawartości substancji powodującej ryzyko w glebie i w ziemi, w tym pobieranie próbek oraz związane z tymi pomiarami badania właściwości gleby i ziemi;
- 2b) dokumencie referencyjnym BAT – rozumie się przez to dokument, będący wynikiem wymiany informacji zorganizowanej przez Komisję Europejską zgodnie z przepisami dotyczącymi emisji przemysłowych, sporządzony dla określonego rodzaju działalności i opisujący w szczególności stosowane techniki, aktualne wielkości emisji i zużycia, techniki uwzględniane przy okazji ustalania najlepszych dostępnych technik, a także opisujący konkluzje BAT oraz wszelkie nowe techniki;
- 3) eksploatacji instalacji lub urządzenia – rozumie się przez to użytkowanie instalacji lub urządzenia oraz utrzymywanie ich w sprawności;
- 4) emisji – rozumie się przez to wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi:
  - a) substancje,
  - b) energie, takie jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne;

- 4a) granicznych wielkościach emisyjnych – rozumie się przez to najwyższe z określonych w konkluzjach BAT wielkości emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami, uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji najlepszych dostępnych technik;
- 5) hałasie – rozumie się przez to dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz;
- 5a) historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi – rozumie się przez to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r.; rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2018 r. poz. 954 i 1616), która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat;
- 6) instalacji – rozumie się przez to:
  - a) stacjonarne urządzenie techniczne,
  - b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,
  - c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję;
- 7) istotnej zmianie instalacji – rozumie się przez to taką zmianę sposobu funkcjonowania instalacji lub jej rozbudowę, która może powodować znaczące zwiększenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 8) kompensacji przyrodniczej – rozumie się przez to zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych;
- 8a) lotnisku – rozumie się przez to także port lotniczy oraz lądowisko;
- 8b) krajowym celu redukcji narażenia – rozumie się przez to procentowe zmniejszenie krajowego wskaźnika średniego narażenia dla roku od-

W najnowszym, 8. wydaniu publikacji uwzględniono m.in. zmiany wynikające z ustaw:

- z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw,
- z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska,
- z 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

W książce zamieszczono skorowidz przedmiotowy ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji, a zaakcentowane kolorowym tłem tytułiki przed artykułami ustawy objaśniają ich sens.

Publikacja jest przeznaczona dla osób, którym niezbędna jest znajomość przepisów z zakresu prawa ochrony środowiska, a także studentów.

LEXOTEKA
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

9 788381 870887 W08P01

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8187-088-7

9 788381 870887

CENA 13,90 Zł (W TYM 5% VAT)